

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛОЖЕНЬ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах розвитку соціально-економічних відносин все більше приділяється уваги, як соціальним, так і екологічним проблемам, так як назріла екологічна криза та зниження соціального рівня життя населення не може залишитися без уваги економічної науки.

Ситуація, яка склалась, зумовлює необхідність трансформації положень економічної та облікової науки в напрямі забезпечення стійкого розвитку економічної системи.

Протягом 2011-2012 р.р. спостерігається зменшення показника сталого розвитку. Економічна складова у 2012 році погіршилася на 0,01 відносно 2011 року.

Основними причинами цього є зниження індексу конкурентоспроможності та індексу економічної свободи. Що стосується 2012-2013 р.р., то показник сталого розвитку і у 2013 р. зріс і становив 0,926. Дані зміни спричинило збільшення значення показника гармонізації економічної, екологічної та соціальної складових, в 2013 році воно становило 0,638, що на 0,26 більше ніж у попередньому періоді.

Недостатнє наукове дослідження проблем стійкого розвитку підприємств може призвести до зниження очікуваних результатів управління та зниження рівня виконання прогресивних змін в діяльності підприємства.

Суттєво важливе значення для сталого розвитку, зазначається з урахуванням причинно-наслідкових зв'язків можна виділити три рівні цілей: *генеральна мета* (збереження людства) *забезпечувальні цілі* (збереження умов, у яких може існувати і розвиватися людство), *підтримувальні цілі* (збереження біосфери та локальних екосистем, які підтримують умови існування людства).

Одним із найважливіших чинників забезпечення переходу суспільства до моделі сталого розвитку є підвищення економіко-екологічної ефективності господарської діяльності. Йдеться про необхідність зменшення обсягів природних ресурсів, які витрачають на виготовлення кожної одиниці продукції, зниження кількості забруднюючих речовин, відходів, утворення яких пов'язане з виробництвом одиниці продукції кожної із галузей господарства й економіки загалом.

Основа політики переходу до сталого розвитку становили три компоненти, що узгоджували множини економічних, соціальних та екологічних інтересів у суспільстві.

Економічна складова концепції стійкого розвитку передбачає оптимальне використання обмежених ресурсів і впровадження екологічних (природо-, енерго- та матеріалозберігаючих) технологій, включаючи створення екологічно прийнятної продукції, мінімізацію, переробку та знищення відходів. Сутність економічної складової полягає у забезпеченні стійкого використання природного капіталу, тобто у його "непроїданні". Виходячи з вищевикладеного, можна виділити такі види стійкості: а) слабка – при незмінній величині природного капіталу зростає чисельність населення; б) сильна – зростаюча або стабільна величина природного капіталу на душу населення.

Одним з інструментів реалізації економічної складової є бухгалтерський облік як інформаційна система, що забезпечує формування інформації про природний капітал суспільства. В бухгалтерському обліку фіксуються господарські операції підприємства, що здійснюються з використанням природних ресурсів або призводять до екологічних наслідків.

Соціальна складова спрямована на забезпечення стабільності соціальних і культурних систем через справедливий розподіл благ не тільки всередині одного покоління, а й між поколіннями. Роль бухгалтерського обліку у реалізації соціальної складової полягає в інформаційному забезпеченні прийняття рішень щодо справедливого розподілу благ.

Екологічна складова покликана забезпечити цілісність біологічних і фізичних природних систем через збереження здібностей до самовідновлення та динамічної адаптації таких систем до змін. Інформаційним джерелом щодо кількості та якості природних систем на мікроекономічному рівні може бути система бухгалтерського обліку.

Недооцінка будь-якої зі складових концепції стійкого розвитку може призвести до негативних наслідків. Суть концепції – одночасний розвиток трьох складових стійкого розвитку, тобто зростання економіки з одночасним покращенням екологічної ситуації та вирішенням соціальних питань.

Отже, взаємозв'язок складових концепцій стійкого розвитку та економіко-соціально-екологічної системи в цілому є основою для розробки організації та методики бухгалтерського обліку. За допомогою системи бухгалтерського обліку ми можемо розширити об'єкти обліку та забезпечити стійкий розвиток економіки як країни зокрема, так і світу в цілому. Актуальними залишаються питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності.